

Forhold til hinanden, thi jeg forudsætter, at det ærede Medlem fra Bornholm (Kofoed), naar han faar Ordet, vil komme nærmere ind paa disse Forhold. Han har været den, der har haft mest med hele Lovforslagets tekniske Bygning at gøre, Klassificeringen o. s. v., og jeg antager, at han vil gøre Rede derfor. Jeg nævner kun i Forbigaaende, at vi har sammendraget Klasserne og afskaffet en Del af Alderstillægene, særlig i de højere Klasser.

Ved Siden af Grundlønnen med Alderstillæg har vi 3 Tillæg, hvad Finansministeren ogsaa ved Fremsættelsen gjorde opmærksom paa. Der er først et Stedstillæg, forskelligt efter de Pladser, hvor vedkommende Tjenestemand har Tjeneste. Der er 3 Klasser: 1) København og nærmeste Omegn, 2) de større Købstæder og 3) de mindre Byer og nogle Stationspladser. Endelig er der det rene Land. Dette Tillæg er her principielt gennemført for hele Tjenestemandsstanden. Hidtil har enkelte Klasser i Etaterne haft det, inkluderet i selve Begyndelseslønnen, idet denne var større for dem, som boede i Byerne, end for dem, som boede paa Landet. Nu bliver det altsaa et Tillæg for sig, som ydes alle Tjenestemænd efter den Plads, hvor de forretter deres Tjeneste. De 6 Mill. Kr., som dette Stedstillæg er anslaaet til, bør egentlig rettest lægges til Grundlønnen og Alderstillægene, idet det nu er inkluderet i Grundløn og Alderstillæg.

Ved Siden deraf er der et Dyrtidstillæg. Det er Resterne, maa jeg maaske sige, af den „glidende Løn“, vi har arbejdet saa meget med i Kommissionen, men det er ikke nær saa stort, som det var forudsat. Der foreslaas et for alle gifte Tjenestemænd ens Dyrtidstillæg paa 540 Kr., forsaavidt de ikke hører til de allervestlønnede, dem, som ikke har fuld Beskæftigelse; det kan dog ikke overstige 30 pCt. af Lønnen. Tillæget er glidende, det kan gaa op, saafremt Priserne paa Livsfornødenheder vokser udover, hvad de var i Foraaret 1919, til højst 702 Kr., og det kan daale, efter som Priserne paa de 4 Hovedklasser af Livsfornødenheder: Føde, Beklædning, Husleje og Brændsel, gaar nedad. Saa snart de kommer ned under det i 1916 herskende Prisniveau, forsvinder hele dette Dyrtidstillæg.

Ved Siden deraf har vi endelig Konkjunkturillæget. Den højtærede Finansminister syntes ikke rigtig om dette fremmede Navn. Det gør jeg for Resten heller ikke, men jeg ved ikke, hvordan man skal finde et mere betegnende Navn for det,

thi der ligger i dette Udtryk adskilligt, som man ikke kan kendetegne ved en enkelt dansk Benævnelse. Meningen dermed er at udligne de Forskelligheder, som der nu er mellem Arbejdsfortjenesten i det private Erhverv og for Statstjenestemændene, og give Udtryk for hele det Velfstandsniveau, hvorpaa Befolkningen menes at staa. Priserne paa Arbejdsmarkedet i de private Erhverv, Industrien o. s. v., er gaaet stærkt opad i de senere Aar. Der naaet til Højdepunkter, som jeg tvivler paa, de vil holde ret længe, men vi er dog nødte til at tage Hensyn ogsaa dertil ved Fastsættelsen af Tjenestemandslønningerne. Tjenestemændene kan med nogen Berettigelse henvise til, hvad der tjenes i private Erhverv, og stille Krav om, at deres Lønforhold formes noget i Overensstemmelse dermed. Dertil tjener dette Konkjunkturillæg, som, i Modsætning til Dyrtidstillæget, ikke er konstant for alle Tjenestemænd, men begynder lavere og gaar gradvis opad efter Lønningernes Størrelse. Der er blevet sagt, at man lige saa godt kunde have givet det hele som Dyrtidstillæg, men det mener jeg ikke vilde være rigtigt, ihvorvel jeg kunde have ønsket, at Forskellen mellem Dyrtidstillæget og Konkjunkturillæget ikke havde været saa stor, som den er her. Det kan nemlig meget vel tænkes, at Arbejdsfortjenesten og Velfstanden i det hele gaar nedad, uden at dermed Dyrtiden forsvinder. Jeg synes, jeg kan forudse, at der med Tiden, navnlig for vor Industri, vil fremkomme en ganske overordentlig stærk Konkurrence. Det viser sig allerede nu, at man paa de Steder i Udlandet, hvorfra vi tidligere har importeret en stor Del af vore Raavarer og ogsaa en Del færdige Produkter, har faaet Øjnene op for, at det betaler sig og er mere hensigtsmæssigt for de vedkommende at levere os de færdige Produkter end Raamaterialer, som vi selv skal gøre færdige. Derfor mener jeg, at Konkurrencen vil blive større, eftersom Raaprodukternes Pris muligvis ikke vil falde i den Grad, som man ventede, og ikke i Forhold til Prisen paa de færdige Produkter, som indføres her til Landet. Det siges nu, at der kan indføres adskillige Arter af Maskiner fra Amerika for den samme Pris, som de herhjemme koster i Arbejdsløn. Hvis noget i den Retning er Tilfældet — og det behøver ikke en Gang at være nær saa galt —, kan vi sige os selv, at saa kommer vor Industri under vanskelige Vilkaar. Jeg forudsætter ogsaa som en Ting, der er givet, at saafremt og saa